

dolže obstale. Ako se staro drvo pozno v jesen ali zarano spomladi suh in na pol posušenih vej očedi, na drugih pa mah postrga, bode lepo očiščeno drevo obilniši sad rodilo, in še 10 do 20 let živelo, da si je že zelo staro. Pa k temu je tudi treba zemljo ob koreninah drevesa prerahljati in prst zboljšati; dobro je tudi ob strani z gnojnico in pepelom pognojiti. Na vsak način pa je še potrebno pregoste vodene izrastke potrebiti in jih le toliko pustiti, kolikor jih drevo za krono potrebuje, zatem se morajo tudi druge postarane odpraviti.

Ni tedaj dobro, prezgodaj stara drevesa posekati in na njih mesto mlada zasajati; mlado drevo iste sorte na prostoru starega drevesa ne raste rado, ker mu je že poprejšnje živč povžilo, saj tudi na polju se ista setev zaporedoma dobro ne obnese.

Naj se tedaj stara drevesa, kakor je gori povedano, lepo trebijo, in če niso preveč gosto vsajena, kar nikoli dobro ni, se zamorejo v sredi med nje mlada drevesa zasajati, ktera se lepo košato razraščajo in sad rodijo, ko začnejo stara odmirati. Lep sadovnjak kaže skrbnega gospodarja kakor dobra streha.

Katera je boljša: Lanceva ali Umratova mlatilnica?

(Iz „Novice“.)

„Leta 1873 so „Novice“ živo priporočale Lancevo mlatilnico iz Manheima, leta 1874 pa so posebno hvalile Umratovo iz Prage, in to posebno zategadel, češ, da jo kaj lahko vrtita mladeniča ali celó ženskici; povedale so tudi, da je kmetijska družba Kranjska nakupila obojib mlatilnic in nje po nižji ceni razprodala svojim združnicam in drugim kmetom po deželi.

Sihdob bo mlatitve povsod konec; vsaka omenjenih mlatilnic se je dovolj že rabila, se druga drugi primerjala, druga proti drugi poskusila in gotovo bodo sedaj kmetovalci vedeli povedati iz lastne skušnje, kateri mlatilnici gré zares prednost; oni bodo vedeli odgovoriti:

1. je li se ena tako rodo vrti ko druga?
2. je li so si vse Lanceve med seboj enake? ali je katera izmed njih boljša in gibčnejša?
3. je li Umratovo mlatilnico zares lahko gonita mladeniča ali še ženskici?
4. je li se vse Umratove enako lahko ali enako težko gonijo, ali se le nekatere izmed njih — bodi-si slučajno — bolj rodo vrtijo?

Za občnega blagra veljo prosimo „Novice“, oziroma sl. kmetijsko družbo, na te vprašanja blagovoljnega razsoda in odgovora, da se ne okupimo, drugih ne splašimo, temuč pri kupu pogoje stavimo.

Oni 2 Umratovi mlatilnici, kateri sem za hvaljeni gibčnosti voljo kupil, vrtite se tako rodo in težko, da mlatici možje ne strpijo pol ure pri gonitvi, in se kljubu vedne menitve dosti bolj vpe-

hajo ko s cepci, če brez počitka mlaté; zarad tega pa tudi ne opravijo z mlatilnico veliko več od cepcev. Tako roda ni nobena meni znanih Lancevih mlatilnic. Vse napenjajo sicer svoje gonjače, a nikakor presilno; vse te so si enake. Posestnik kmet je od svoje rekel: ne dal bi je za 500 gld., ako bi ne dobil druge. Lanceva fabrika pa ima tudi lepo navado, da pridene vsaki prodani mlatilnici natisnjen poduk, kako ž njo ravnati? kako jo snažiti? s čim mazati itd., kar vse se pograša pri Umratovi v kvar nezvedencem, kajti samo po sebi ni vse jasno.

Iz Štajerskega 1. jan.

Ž—ov.

Odgovor vredništva. O tacih vprašanjih, po katerih naj se razsodi, kaj je boljše memo družega, razsoditi more samo skušnja; po zanesljivih skušnjah pa se je Lanceva ročna mlatilnica za boljše skazala zato, ker se lagljeje goni in da hitro in posebno čisto mlati. Tako „Novice“.

Tudi „Gospod.“ je lani opisoval in priporočal kmetijske stroje in sicer iz „Clayton-Shuttleworthove záloge angleških strojev“ v Mariboru. Taki popisi ne morejo družega namena imeti, kakor da kmetovalce pozorne delajo na kraj, kder se stvar dobiva. Da pa človek mačka v žaklju ne kupi, treba da si stvar sam ogleda in poskusi.

Državni zbor.

Po 4tedenskem prenehanju se je 20. t. m. zopet zborovanje začelo. Bilo je komaj za sklepanje dovoljno število poslancev navzočih, mnogo jih je za dalj časa odpust vzelo. — Seja 101 bila je prav važna. Pred vsem se je predbral odgovor českih poslancev na vabilo predsednikovo, da naj pridejo v državni. Vrli zastopniki prebrisanega českega naroda so obširno in prav tehtno razložili, da tega storiti ne morejo, ker ima slavno česko kraljestvo pravico državne samostalnosti za vse notranje ali domače zadeve, katerih toraj ne morejo in ne smejo z svojim vstopom v drž. zbor prepustiti volji poslancev drugih dežel. Tudi jih nič kaj ne mika podpirati sistemo, ki je v 14 letih sem, odkar česki zastopniki od strani gledajo, velik kup ustavnih podrtin nakopičila, ki je nalašč zato napravljena, da se Slovani majorizirajo, ki slednjič vedno le davke povišuje, državna posestva prodava in sredi gospodarstvenega poloma rešilne poti pogoditi ne more. —

Dr. Pražak je zahteval, da se ta važna odpoved odboru izroči in pride na dnevni red za obravnavo; tudi Lienbacher (iz Solnograda) je bil za to, češ, da je stvar tako važna, da se ne da na strani pustiti. Ker je pa predsednik že poprej o tem pismu sodbo izrekel, da ni to dovoljen izgovor in da se o rečeh, v pismu navedenih, v tej zbornici še govoriti ne sme, so že vedeli ustavaki, pri čem da so. Pri glasovanju so

zavrgli Pražakov predlog; česki poslanci (tudi 3 mladočeski) so zgubili pravico poslancev in — razpisala se bo zopet nova volitev.

Potem pride v posvèt vladin predlog, da se nekteri volilni okraji kmetskih skupin na Českem prenaré. Grof Hohenwart vgovarja, da — ker so se po neposrednih volitvah v drž. zbor pravice deželnim zborom prikrajšale, se tudi temu drž. zboru pravna veljava priznati ne more, in toraj tudi pravna stranka, katero govornik zastopa, v tej reči glasovati ne more. Poslanci desnega središča zapusté zbornico med glasovanjem.

Sprejel se je potem z veliko večino (115 proti 41 glasom) predlog Fuksov in tovarišev, da se **posilno legaliziranje odpravi**, vlada pa na jesen, ko bo drž. zbor zopet sklican, posebno postavo pripravi, ki bo dotične §§. v postavi zastran zemljišnih bukev, govoreče o legaliziranju, odpravila. V imenu vlade je zoper ta predlog govoril minister pravosodja, dr. Glaser, toraj je sklep zbornice novo pobitje vlade bil! Takrat sta vendar z našo stranko glasovala tudi Brandstetter in Seidl; Carneri je pa z vladno stranko potégnil.

V gosposki zbornici se je dné 22. in 23. t. m. obravnavala važna stvar, namreč naprava zborne sodnije za vso upravo (Verwaltungsgerichtshof), ki bi v pravadah z okr. zastopi in deželnimi odbori razsojevala in strankam tako pomagala, da pridejo do svojih pravic. Postava je sprejeta, dasi je minister Lasser pri tej priliki nekaj rekel, kar bi v drugej zbornici, kakor je naša gosposka, ves drug sklep bilo sprožilo. Rekel je namreč, da tudi vlada take zborne sodnije za upravo potrebuje v obrambo proti sklepom okr. zastopov in dež. odborov, če so ji namreč nepovoljni. — To je očitno znamenje, da sedanja vlada nikakor ne misli javne uprave tako predelati, da bi deželni samovlastni zastopi popolno svobodni bili, na lastnih nogah stali. G. Herman utegne toraj še dolgo čakati, preden se vresniči nja vzor samostalne deželne oblasti brez pridevka c. kr.

V 102. seji zbornice poslancev se je pretresovala prošnja železninskih obrtnikov, da država njim na korist nemudoma vse križem železnic delati začne. — Gornje-štajerski poslanec Čok govori proti nasvêtom odbora, ki so mu premalo odločni in predlaga naglo pomoč na vsako stran; pri glasovanju se mu pa vse spodbije, kar je bilo res najpametneje, ker je v državi še drugih ljudi, kakor so železninski obrtniki, ki stokajo pod težko butaro davščin. Če se vsem enakomerno butara zljajšati ne more, pojdite tudi s takimi enostranskimi nasvêti rakom žvižgat!

Dalmatinski grof Bonda vpraša v imenu tovarišev prvosednika ministerstva, ali kaj ve in kaj da misli storiti zastran hudodelstva, ki so ga grdi Turki storili nad M. Šimunovičem, biva-

jočim v Dubravi v Hercegovini, kteremu so že pred meseci posiloma odpeljali 16letno hčerko Ano, ki je kakor stariši katol. vere, in jo v Mostar spravili. Zastonj se je na pritožbo starišev obrnil do turske vlade avstrijski zastopnik; kakor v zasramovanje avstrijske države je turska vlada potem še dopustila, da je ubogo dekle pred tursko oblastnijo mohamedansko postalo, kar je tem večje nasilstvo, ker je dekle nedoletno in se avstrijski zastopnik zastran tega še vprašal ni. Slednjič se je posiljena Turkinja enemu ugrabnikov za ženo dala! — Vprašalec pravi, da sta zastopnika avstrijska v Mostaru in Carigradu potem še večkrat — zastonj! pravice zahtevala!! Za Boga! kam smo prišli, ako se Turčija drzne, tako hudobno žaliti avstrijsko državo? — Radovedni smo, kaj da bo min. Auersperg na to odgovoril.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Kako se v Kamci „avtonomija“ razumeva. — Vloga za Seidlna.) Kakor povsod je letos tudi v Kamci grozno veliko snega bilo. Ker je pa v kamški srenji izvrsten kamnolom, se zvaža mnogo kamenja v zimskem času v Maribor za stavbe, za voženje kamnja je pa ceste potreba. Po kamški „grabi“ letos nekaj časa ni bilo voziti mogoče. Sprožil je tedaj nekdo misel, naj bi se sneg, kakor se to po drugod godi, s snežnim oralom razsteze spravil, da ljudje zaslužka pri vožnji imajo.

Kaj mislite, da je Nace Nusterer, drugi srenjski svetovalec in Seidlnov adjutant, ki se v Kamci za „strosenmojstra“ šteje, k temu rekel? „Te navade jaz ne pustim v Kamci vpeljati“ — je rekel. Na ta odgovor srenjskega „strosenmojstra“ je dal g. J. Kraner les, g. Pak pa železo (akoravno ni nijeden v srenjskem odboru) za snežno oralo, in izvrsten stroj je bil brž pri roki. Vse se je zgodilo brez plačila, akoravno se od kamenja za cesto v kamški „grabi“ vsako leto kakih 100 glđ. plačuje. In zdaj veste, kakošna „avtonomija“ da je v kamški srenji: Za cesto morajo srenjčani plačevati, če je pa kaj treba, si morajo sami pripraviti.

Po takem in enakem županovanju v Kamci ni čuda, da bi se Kamčani radi silne mōre znebili, ki jih tlači, ter so 24. dec. p. l. pri deželnem odboru v Gradu v imenu več družih vložili sledečo prošnjo za Seidlna:

„Slavni štajerski deželni odbor!

Po sklepu srenjskega reda od leta 1864. bi moral srenjski predstojnik v srenji bivati. G. Konrad Seidl, srenjski predstojnik v Kamci, se je, ko je tukaj svoje posestvo prodal, meseca marcija l. 1874. celó v Maribor preselil, kjer tudi stanuje, tedaj po postavnih sklepih ne more več srenjski predstojnik v Kamci biti; ta pravica se mu toliko manj pustiti zamore, ker je kot državni